(скорочено)

Одного разу, коли я жив з мамою на дачі, до мене в гості приїхав Мишко. Я так зрадів, що й сказати не можна! Я дуже за Мишком скучив. Мама також була рада його приїзду.

— Це дуже добре, що ти приїхав,— мовила вона.— Вам удвох тут веселіше буде. Мені, до речі, завтра до міста треба поїхати. Я, можливо, затримаюся. Проживете тут без мене два дні?

— Звичайно, проживемо,— кажу я.— Ми не маленькі!

— Тільки вам тут доведеться самим обід готувати. Зумієте?

— Зуміємо,— каже Мишко.— Що там не зуміти!

— Ну, зварите юшку й кашу. Адже кашу просто варити.

— Зваримо й кашу. Що там її варити! — каже Мишко. Я кажу: — Ти дивись, Мишко, що як не зуміємо! Ти ж не варив раніше.

— Не турбуйся! Я бачив, як мама варить. Ситий будеш, не помреш із голоду. Я такої каші зварю, що пальці оближеш!

Уранці мама залишила нам хліба на два дні, варення, щоб ми чай пили, показала, де які лежать продукти, пояснила, як варити юшку й кашу, скільки крупів покласти, скільки чого. Ми все слухали, тільки я нічого не запам'ятав. "Навіщо,— думаю.— Та ж Мишко знає".

Потім мама поїхала, а ми з Мишком надумалися піти на річку рибу ловити. Налаштували вудки, накопали черв'яків.

— Стривай,— кажу я.— А обід хто варитиме, якщо ми на річку підемо?

— Що там варити? — каже Мишко.— Морока сама! З'їмо весь хліб, а на вечерю зваримо каші. Кашу можна без хліба їсти.

Накраяли ми хліба, намастили його варенням і пішли на річку. Спершу викупались, тоді розляглись на піску. Гріємося на сонечку і хліб з варенням жуємо. А тоді заходилися рибу ловити. Тільки риба погано клювала: спіймали лише з десяток пічкурів. Цілий день ми на річці протинялися. Надвечір повернулися додому. Голодні!

— Ну, Мишко,— кажу,— ти спеціаліст. Що варити будемо? Лишень таке, щоб швидше. Страх їсти хочеться.

— Давай кашу,— каже Мишко.— Кашу найпростіше.

— Ну що ж, кашу, то й кашу.

Розтопили плиту. Мишко насипав у каструлю крупів. Я кажу:

— Сип більше. Страх їсти хочеться!

Він насипав повну каструлю і води налив доверху.

— Чи не багато води? — запитую.— Розмазня вийде.

— Нічого, мама завжди так робить. Ти тільки за плитою наглядай, а я вже зварю, будь певен.

Ну, я за плитою наглядаю, дрова підкладаю. А Мишко кашу варить, тобто не варить, а сидить та на каструлю дивиться, вона сама вариться.

Незабаром стемніло, ми засвітили лампу. Сидимо й чекаємо, коли каша звариться. Раптом бачу: кришка на каструлі трохи піднялась, і з-під неї каша лізе.

— Мишко,— кажу,— що це? Чому каша лізе?

— Куди?

— З каструлі лізе!

Мишко схопив ложку і ну кашу назад у каструлю впихати. М'яв її, м'яв, а вона неначе пухне в каструлі, так і вивалюється назовні.

— Не знаю,— каже Мишко,— чого вона вилазити надумала. Може, зварилась?

Я взяв ложку, покуштував: крупинки зовсім тверді.

— Мишко,— кажу,— а де ж вода поділася? Зовсім сухі крупи!

— Не знаю,— каже.— Я багато води налив. Може, дірка в каструлі?

Стали ми каструлю оглядати: ніякої дірки нема.

— Мабуть, випарувалась,— каже Мишко.— Треба ще підлити.

Він переклав зайві крупи з каструлі в тарілку і під— лив у каструлю води. Варимо далі. Варили, варили — дивимося, знову каша назовні лізе. А щоб тебе! — каже Мишко.— Куди ж ти лізеш?

Схопив ложку, знову став зайві крупи відбирати. Відібрав і знову бух туди кухоль води.

Варимо далі. Що за кумедія? Знову каша вилазить!

Я кажу: — Ти, мабуть, багато крупів насипав. Вони розбухають, і їм тісно в каструлі стає.

— Еге,— каже Мишко,— здається, я передав куті меду. Це все ти винен: "Сип більше. Їсти хочеться!"

— А звідки я знаю, скільки треба сипати? Адже ти казав, що вмієш варити.

— Ну й зварю, не заважай лишень.

— Будь ласка, я не заважатиму.

Відійшов я од плити, а Мишко варить, тобто не варить, а тільки те й робить, що зайві крупи в тарілку відбирає. Весь стіл заставив тарілками, як у ресторані, і знай воду підливає.

Я не витримав і кажу:

— Ти щось не так робиш. Так і до ранку можна варити!

— А що ти думаєш, у доброму ресторані завжди обід звечора варять, щоб на ранок устиг.

— Так то,— кажу,— в ресторані їм поспішати нікуди, у них багато харчів усіляких.

— А нам куди поспішати?

— Нам треба попоїсти та спати лягати. Дивись, уже дванадцята година.

— Встигнеш,— каже,— виспатись.

І знову плесь у каструлю кухоль води. Тут я зрозумів, у чому справа.

— Ти,— кажу,— весь час холодну воду ллєш, як же вона може зваритися.

— А по-твоєму, що — без води варити?

— Відібрати,— кажу,— половину крупів і налити води відразу більше, і нехай собі вариться.

Взяв я у нього каструлю, відсипав із неї половину крупів.

— Наливай,— кажу,— тепер води по самі вінця.

Мишко взяв кухоль, поліз у відро.

— Нема,— каже,— води. Вся розійшлася.

— Що ж ми робитимемо? Як його по воду йти, темнота яка! — кажу. — І колодязя не побачиш.

— Дурниці! Зараз принесу.

Він узяв сірники, прив'язав до відра мотузку і пішов до колодязя. За хвилину повертається.

— А вода де? — запитую.

— Вода... там, у колодязі.

— Сам знаю, що в колодязі. Де відро з водою?

— І відро,— каже,— в колодязі.

— Як — у колодязі?

— Так, у колодязі.

— Упустив?

— Упустив.

— Ах ти,— кажу,— розмазня! Ти що ж, заморити нас голодом хочеш? Чим тепер води витягти?

— Чайником можна.

Я взяв чайник і кажу:

— Давай мотузку.

— І її нема, мотузки.

— Де ж вона?

— Там.

— Де — там?

— Ну... в колодязі.

— То ти, значить, з мотузкою відро впустив?

— Ну так.

Почали ми іншу мотузку шукати. Нема ніде.

— Нічого,— каже Мишко,— зараз піду попрошу в сусідів.

— Збожеволів! — кажу.— Ти подивися на годинника: сусіди давно сплять.

Тут, мов навмисне, обом нам пити захотілося. Мишко каже:

— Це завжди так буває: коли нема води, то пити хочеться ще більше. Тому в пустелі завжди пити хочеться, що там нема води.

Я кажу:

— Ти не патякай, а шукай мотузку.

— Де ж її шукати? Я скрізь дивився. Давай волосінь від вудки прив'яжемо до чайника.

— А волосінь витримає?

— Та, може, витримає.

— А якщо не витримає, то... обірветься...

— Це й без тебе відомо.

Розмотали ми вудку, прив'язали до чайника волосінь і пішли до колодязя. Я опустив чайник у колодязь і набрав води. Волосінь напнулась, як струна, ось-ось лопне.

— Не витримає! — кажу.— Я відчуваю.

— Може, якщо піднімати обережно, то витримає,— каже Мишко. Почав я піднімати потихеньку. Тільки-но трохи підняв над водою, шубовсть — і нема чайника.

— Не витримала? — запитує Мишко.

— Звичайно, не витримала. Чим тепер витягати воду?

— Самоваром,— каже Мишко.

— Ні, вже краще самовар просто в колодязь кинути, хоч клопоту менше буде. Мотузки ж нема.

— Ну, каструлею.

— Що в нас,— кажу,— по-твоєму, каструльна крамниця?

— Тоді склянкою.

— Це стільки доведеться морочитися, поки склянкою води наносиш!

— Що ж робити? Адже треба кашу доварювати. І пити страшенно хочеться.

— Давай,— кажу,— кухлем. Кухоль усе-таки більший від склянки.

Прийшли додому, прив'язали волосінь до кухля так, щоб він не перекидався. Повернулися до колодязя. Витягли по кухлеві води, напились. Мишко каже:

— Це завжди так буває. Коли пити хочеться, то здається, що ціле море вип'єш, а станеш пити, то кухоль вип'єш і більше вже не хочеться...

Кажу:

— Нічого тут на людей набалакувати! Краще неси мерщій каструлю з кашею сюди, ми прямо в неї води натягаємо, щоб не бігати двадцять разів з кухлем.

Мишко приніс каструлю і поставив на цямрину[1]. Я її не помітив, зачепив ліктем і ледь не скинув у колодязь.

Мишко взяв каструлю й відійшов від колодязя. Я натягав води.

Прийшли ми додому. Каша у нас захолола, у плиті потухло. Розтопили ми знову плиту і знову заходилися кашу варити. Нарешті вона в нас закипіла, зробилася густа й почала пухкати: "Пух, пух!".

— О,— каже Мишко.— Добра каша, знаменита!

Я взяв ложку, покуштував:

— Тьху! Що це за каша! Гірка, несолона і тхне горілим.

Мишко й собі хотів покуштувати, але відразу ж виплюнув.

— Ні,— каже, помирати буду, а такої каші не їстиму! Диваки ми! Та у нас же пічкурі є!

— Ніколи тепер уже з пічкурами возитися! Незабаром світатиме.

— Та ми їх варити не будемо, а засмажимо. Адже це швидко — раз, і готове.

— Ну гаразд, якщо швидко. А буде, як каша, то краще не треба.

— В одну мить, ось побачиш.

Мишко почистив пічкурів і поклав на сковорідку. Сковорідка нагрілась, пічкурі й поприлипали до неї.

Мишко став вишкрябувати пічкурів із сковорідки ножем. Усі боки обідрав їм.

... Спати полягали голодні.

Вранці пішли до тітки Наталки, розповіли їй усе, пообіцяли, що ми з Мишком усі бур'яни в неї на городі виполемо, тільки нехай вона допоможе нам кашу зварити. Тітка Наталка зглянулася над нами: напоїла молоком, дала пиріжків з капустою, а тоді посадила снідати.

Ми все їли і їли, так що тітчин Наталчин Володя дивувався, які ми голодні були.

Нічого не пропало — все витягли з колодязя. А потім ми з Мишком і Володею бур'яни на городі пололи.

Мишко казав: бур'яни — це дрібниця, зовсім легке діло. Набагато легше, ніж кашу варити!

[1] Цямрина — верхня частина колодязного зрубу (складених дерев'яних колод).